

לא לשכוח את המהות!

אנו נכנסים לספר ויקרא, ספר שבתחילתו אנו עוסקים בקורבנות, הנביאים עוסקים בביקורת חריפה על הקורבנות, בשל העובדה המצערת שניתן לעיתים לעשות על פי הדין, אך העיקר חסר, הלב חסר, המהות חסירה. הקורבנות נועדו בעיקרם להתקרבות לקב"ה דרך הנתינה, דרך ההתמסרות, דרך הקורבן. בימינו אין לנו קורבנות, ובמקום הקורבנות, יש לנו תפילה. גם בתפילה יש חשש לאותו המכשול, עלולים להפוך את התפילה לטכנית, לחיצונית, להפוך את התפילה לטקס חיצוני, או לדרך לקבל את רצונותיי, ולשכוח שהעיקר הוא להתקרב אל הקב"ה. כמו שכותב ר"נ מברסלב:

דע, שעיקר התחברות ודבקות להשם יתברך הוא על-ידי התפילה. כי התפילה הוא שער שדרך שם נכנסין להשם יתברך, ומשם אשתמודעין ליה (מתוודעים אל ה')... ותפילה לשון התחברות, כמו שכתוב "נפתולי א-להים נפתלתי", תרגומו לשון התחברות.

וכמו שרש"י מבין על המילה 'פתיל':

"פתיל" – לשון מחובר, בלשון עברי, וכן "נפתולי אלהים נפתלתי" – נתחברתי עם אחותי.

וכמו שמדגיש רבי מנחם מנדל שניאורסון זצ"ל:

בהשקפה ראשונה נראה שמושג תפילה קיים גם אצל אומות העולם (להבדיל) – prayer, אמנם לאמיתו של דבר, קיים הבדל גדול ומהותי... תרגומה המדויק של המילה prayer הוא: "בקשה". אבל אצל בני ישראל אין הדבר נקרא "בקשה" כי אם בשם "תפילה". והחילוק בין בקשה לתפילה הוא הפכי, בקשה פירושה תחינה, ותפילה פירושה התחברות... בקשה מדגישה שמבקש מהקב"ה שיתן מלמעלה למטה את החסר לו. וכאשר לא חסר לו דבר, או שאין לו צורך בדבר – לא שייכת בקשה. ואילו תפילה מדגישה התחברות עם הקב"ה מלמטה למעלה, ועניין זה שייך אצל כולם, ובכל עת. כל יהודי יש לו נשמה הקשורה עם הקב"ה. אמנם מצד זה שהנשמה ירדה אל הגוף ונתחברה אליו, מוכרחת הנשמה להתקשר עם עניינים גופניים, כגון אכילה ושתייה וכיוצא באלה, ובאותו זמן נחלשת התקשרותה עם הקב"ה, ולכן נקבעו זמנים מסוימים ביום לתפילה, כדי לחזק את הקשר עם הקב"ה.

ולכן ישנו עניין התפילה, ובכל התוקף, גם אצל אלו שלא חסר להם שום דבר. כי תפילה אינה רק תחינה ובקשה בלבד, אלא עיקר עניין התפילה הוא: חידוש ורענון התקשרות ודבקות האדם עם הקב"ה.

ההבנה הזאת במהותה של התפילה היא משמעותית מאד, תפילה היא מפגש, ההגעה לתפילה היא האמירה היסודית, אני מבין שכל חיי הם מתוך הקשר עם הקב"ה, הקב"ה הוא המחיה אותי, הנותן לי כוחות והמכווין את חיי, ואני רוצה להיות מחובר ומכוון ע"י הקב"ה.

הדבר המשמעותי ביותר בחיינו הוא הקשר שלנו לקב"ה, ולכן הקב"ה שם חוק בעולם, שכל דבר שנרצה נצטרך להתפלל עליו, וכך נזכה להיות מחוברים ומקשורים!

הקשר הזה הוא כל כך חשוב שלעיתים הקב"ה מביא עלינו קשיים ואתגרים, רק כדי שנתפלל, כפי שאמרו חז"ל על עקרותן של האמהות:

ולמה נתעקרו האימהות? אמר רבי לוי בשם רבי שילא דכפר תמרתא ורבי חלבו בשם רבי יוחנן: שהיה הקב"ה מתאוה

לתפילתם. אמר הקב"ה: עשירות הן, נאות הן, אם אני נותן להם בנים – אינן מתפללות לפני!

וכמו שמדייק נפלא רבינו חיי:

"ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה הוא" ... היה ראוי להקדים ולומר "ותהי רבקה עקרה" ואחר כך "ויעתר יצחק לה' ... כי

עקרה הוא", ומה שהקדים התפילה, ייתכן לומר שהקדים העיקר, ולמדנו שאין הכוונה שתהיה העקרות סיבת התפילה, שאם

כן הסיבה עיקר והתפילה טפל לה, אבל... התפילה סיבת העקרות, ולומר לך שלא נתעקרה אלא כדי שיתפללו שניהם על

הדבר, לפיכך הקדים התפילה, שהיא העיקר והסיבה הראשונה שבשבילה בא העקרות לרבקה אמנו... ומכאן יש ללמוד עוד

כוח התפילה שהיא גדולה מאוד, ואפילו לשנות הטבע.

וכמו שכותב בלשונו הנפלאה האדמו"ר מפיאסצנה:

יש חושבים, שכל עצמה של התפילה היא הדאגה והצרות שעליה מתפללים, כמו שמבקש העני מן העשיר, או כל איש מן

מלך בשר ודם, אשר בידו להושיע באיזה דבר. אבל רק איש בער ולא ידע יכול לחלל כל כך את התפילה, ולחשבה רק צורך

הדאגות, ולולי הצטרבותו לא היה מתפלל, חס ושלום.

כי באמת התפילה בעצמה, התקרבות הלב והשתפכות הנפש לה' בתפילה, זו היא העיקר אשר בתפילה. וראה נא במדרש

עוד יותר: לא בלבד שאין התפילה מסובבת מן הדאגות והצרות, רק שלפעמים את הדאגות שולח ה' כדי שנתפלל אליו יתברך.

איתא בשמות רבה: "אמר רבי יהושע בן לוי: למה הדבר דומה? למלך שהיה בא בדרך, והייתה בת מלכים צועקת לו: בבקשה

ממך, הצילני מיד הליסטים! שמע המלך, והצילה. לאחר ימים ביקש לישא אותה לאישה. היה רוצה שתדבר עימו, ולא הייתה

רוצה. מה עשה המלך? גירה בה הליסטים, כדי שתצעק וישמע המלך". עד כאן לשונו הקדוש.

את הנמשל בטח אתה מבין מעצמך. הנפש שלך, בת מלכים, רוצה הקב"ה לישא אותה, כלומר שתתקרב ותתייחד בקדושתו,

וצריכה לדבר ולהתפלל אליו, כי על ידי התפילה הפנימית הבאה מקירות הלב הנפש מתעוררת משנתה, הומה ומתייחדת

במלך, מלכו של עולם, והיא עיקרה ותכליתה של התפילה, עד שישנן דאגות שה' שולח אותן לאיש הישראלי, כדי שיתעורר

על ידם להתפלל ולצעוק לה' מקרב לבו ונפשו.

פרשיית הקורבנות מזכירה לנו את הזהירות העצומה הנדרשת לא ללכת אחרי הצד החיצוני והטכני ולשכוח את המהות

והתוכן הפנימי.

יהי רצון שנזכור בכל מעשינו את המהות הפנימית, ונתקרב אל הקב"ה עוד ועוד בתפילה.